

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Osmanlı Türbeleri							
Ders Kodu		SAT473		Ders Düzeyi		Lisans			
AKTS Kredi	3	İş Yüğü	75 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Osmanlı Dönemi Mimarisi ve Sanatının önemli bir kısmını oluşturan mezar (türbeler ve mezar sistemleri) anıtlarının gelişimi, planı, mimarisi ve süsleme özelliklerinin incelenmesi ve tanıtılması.							
Özet İçeriğı		Osmanlı Dönemi türbe ve mezar yapılarının ortaya çıkışı, Etkilendiğı diğer kültürler, Türbe mimarisinin gelişimi (Erken Dönem, Klasik Dönem, Klasik Dönem Sonrası, Batılılaşma Dönemi ve Geç Dönem) örneklemeler yapılarak anlatılacaktır. Plan düzenlemeleri, mimari özellikleri, duvar teknikleri ve üst örtü sistemleri, süsleme programları gibi ana başlıklar altında kronolojik olarak incelenecektir. Türbelerin içerisinde bulunan mezarların sandukaları, baş şahidesi ve ayak şahidesi düzenlemeleri, lahit tipi mezar taşları ve süsleme programları incelenecektir.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)			Doç. Dr. Osman ÜLKÜ						

Ders Koşulları

Eş Koşul	SAT351/SAT352/SAT353/SAT354/SAT355/SAT356/SAT357/SAT358/ARK361/TAR353/TAR353/SOS 351/FEL382/TDE387/TDE388
AKTS Kredi Koşulu	120

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	30
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70
Arazi Çalışması	1	10

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	ÖNKAL, Hakkı, Anadolu Selçuklu Türbeleri, Ankara, 2015.
2	ÖNKAL, Hakkı, Selçuklu-Osmanlı Sultanları Türbeleri, Ankara 1999.
3	ÖNKAL, Hakkı, Osmanlı Hanedan Türbeleri, Ankara 2017.
4	ASLANAPA, Oktay, Türk Sanatı, İstanbul 1973.
5	ASLANAPA, Oktay, "Osmanlı Türbeleri", Türk Tarihi-II, İstanbul 1977.
6	ASLANAPA, Oktay, Osmanlı Devri Mimarisi, İstanbul 1996.
7	ARIK, Oluş, "Erken Devir Anadolu Türk Mimarisinde Türbe Biçimleri", Anatolia, S.11, Ankara 1967, s. 57-100.
8	KILCI, Ali, "Anadolu Türk Mimarisinde Erken Devir (XIV-XVI Yüzyıl) Baldaken Tarzı Türbeler, Ankara 2007.
9	TUNCER, Orhan Cezmi, Anadolu Kümbetleri I-II-III, Ankara 1986-1991-1992.
10	ÜNSAL, Behçet, "İstanbul Türbeleri Üzerinde Stil Araştırmaları", Vakıflar Dergisi, XVI, Ankara 1982, s. 77-102.
11	TAYLA, Hüsrev, "Mimar Sinan Türbeleri", Mimar Sinan Dönemi Türk Mimarlığı ve Sanatı, İstanbul 1986, s. 293-343.
12	DEMİRİZ, Yıldız, Eyüp'de Türbeler, Ankara 1989.
13	DAŞ, Ertan, Erken Dönem Osmanlı Türbeleri, İstanbul 2007.
14	DOĞANAY, Aziz, Osmanlı Tezyinatı, Klasik Devir İstanbul hanedan Türbeleri 1522-1604, İstanbul 2009.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Türbe ve Mezar Mimarisinin Genel Özellikleri
2	Teorik	Erken Dönem Osmanlı türbeleri: Orhan Gazi ve Murat Hüdavendigar Dönemi örnekleri
3	Teorik	Yıldırım Bayezid Dönemi Türbeleri
4	Teorik	Çelebi Sultan Mehmet Dönemi Türbeleri
5	Teorik	Sultan II. Murad Dönemi Türbeleri
6	Teorik	İznik, Bursa, Edirne ve Diğer Şehir Türbe örneklerinin Değerlendirilmesi

7	Teorik	Fatih Sultan Mehmet Dönemi Türbe Örnekleri
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	Klasik Osmanlı Dönemi: Sultan II. Bayezid ve Yavuz Dönemi Türbe Örnekleri
10	Teorik	Kanuni Sultan Süleyman, Sultan II. Selim ve Sultan III. Murad Dönemi Türbe Örnekleri
11	Teorik	Sultan III. Mehmet, Sultan I. Ahmet, Sultan IV. Murat, Sultan IV. Mehmet Dönemi Türbe Örnekleri
12	Teorik	Batılılaşma Dönemi (Lale Devri ve Sonrası): Sultan III. Ahmet, Sultan I. Mahmut, Sultan III. Osman ve Sultan III. Mustafa Dönemi Türbe Örnekleri
13	Teorik	Sultan I. Abdülhamit, Sultan III. Selim, Sultan II. Mahmut Dönemi Türbe Örnekleri
14	Teorik	Sultan Abdülmecid, Sultan Abdülaziz, Sultan II. Abdülhamit ve Sultan V. Mehmet Reşat Dönemi Türbe Örnekleri
15	Teorik	Osmanlı Dönemi Türbe Örnekleri Üzerinde Genel Bir Değerlendirme
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı
17	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	2	28
Arazi Çalışması	1	3	6	9
Bireysel Çalışma	10	0	2	20
Ara Sınav	1	6	1	7
Dönem Sonu Sınavı	1	10	1	11
Toplam İş Yükü (Saat)				75
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				3

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Osmanlı Dönemi Türbelerinin plan ve mimarisini tanıır.
2	Osmanlı Türbelerinin kendi içerisindeki dönem gelişimleri hakkında bilgi sahibi olur.
3	Osmanlı Mimarisi ve Sanatına dışarıdan gelen yeniliklerin ilk uygulandığı yapı örneklerinden türbeler incelenerek tanıtımı sağlanır.
4	Osmanlı Mimarisi ve Sanatına dışarıdan gelen yeniliklerin ilk uygulandığı yapı örneklerinden türbeler incelenerek tanıtımı sağlanır.
5	Osmanlı türbe mimarisi örneklerindeki yazı, süsleme ve dekorasyonların çeşitleri ve özellikleri hakkında bilgilenirler.

Program Çıktıları (Sanat Tarihi Programı)

1	Bilimsel etik ve sorumluluk bilinci kazanmak.
2	Sanat Tarih biliminin konularında veri kaynağı olan bilgileri toplama, analiz etme, yorumlama, tartışma ve önerilerde bulunma yeteneği kazanmak.
3	Sanat Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip edebilecek ve iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmak.
4	Farklı coğrafyalardaki sanat ve mimarlık ürünlerini karşılaştırma yoluyla objektif ve tutarlı yorumlar yapma becerisi kazanmak.
5	Sanat ve Mimarlık ürünlerinin üretiminde ve gelişiminde malzeme, yapım tekniği, tasarım, siyasi, sosyal, ekonomik, ideolojik vs. faktörlerin etkisini irdeleme ve değerlendirme yeteneğine sahip olmak.
6	Sanat Tarihi alanındaki bilimsel yayınları, teknolojik gelişmeleri takip edebilme ve bunlara ulaşabilme becerisi edinmek.
7	Sanat Tarihi alanındaki bilgilerini disiplinler arası çalışmalarda uygulama yeteneğine sahip olmak.
8	Sanat Tarihi biliminin ulusal veya uluslar arası boyutta anlam ve öneminin farkına varmak; günümüze ulaşan sanat ve mimarlık ürünlerinin değerlendirme ve yorumlama yetisine sahip olmak.
9	Yaşam boyu yeni bilgi ve beceriler kazanma gerekliliği bilincine ulaşmak.
10	Dünya Sanat Tarihi ve Anadolu Sanat Tarihi arasında paralellik kurma bilgisine sahip olmak.
11	Sanat ve mimarlık ürünlerine, kültürel mirasa ve çevresine sahip çıkabilme duyarlılığına sahip olabilmek.
12	Türkçe yazılı ve sözlü iletişim yeteneğine sahip olmak ve eleştirel düşünebilme yeteneğini geliştirmek.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ2	4	4		4	4

PÇ4	4	4	4	5	4
PÇ5	5	4	5		
PÇ6	4	4		5	4
PÇ7	4	4	5		
PÇ8	4	4		5	
PÇ9	5	5	5		5
PÇ10	3	3		3	4
PÇ11	3	3	3		

